

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 23. Apud Taiatienses in Guairania Incarnationis oppidum fundatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

dies ob aquæ defectum ab Sacrificii confectioe, & ab omni potu, per triduum ei abstinendum fuit: donec lignum quoddam ad modum funium flexibile reperiret, quod fissum suppeditavit aquam ad sitim restinguendam, sed non ut ad Sacrificium adhiberi posset. Pro omni cibo tenera arborum folia fuerunt. Post diuturnam eum senticetis eluctationem, cruentatis erutibus, ad fluvium pervenere, aquam pro Sacrificio ministraturum. Sed deficienter ibi omnino viâ indice, Ruisius, more suo, magnâ confidentiâ se in brachia Providentiæ Divinæ coniecit: narrabatque postea, tantam sensit mentis lætitiâ cum solius Dei auxilio sussultum se cogitaret, ut præ gaudio subsilierit. In eo rerum statu Indus, Ruisii comes, fortè corneam buccinam inflavit, ad cujus sonitum altera in adverso littore resonavit; eorum scilicet, qui ex Divi Xaverii colonia in Ruisii occursum veniebant, quo occursum tantus stupor bonum Patrem corripuit, ut cohibere se non potuerit, quin obperspectissimam Dei Optimi Maximi providentiâ exclamaret: *Exi à me Domine, quia homo peccator sum.* Cumulatum est ejus gaudium, cum inter Indos obviam venientes Casiquium vidit ad partes Christi tractum, qui omnem olim conatum potuerat, ut se in casses suos allectum devoraret. Ruisius in Divi Xaverii oppidum inductus, Christophorum Mendocam, & Franciscum Diastanium illuc nuper adverso Tibaxivâ advectum, veritos ne Antropophagis cibus factus fuisset, ingenti gaudio affectit. Creverat id oppidum multis familiis: quare ipso Divi Ignatii die Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum in novo templo solemniter collocavit, ut Deus Optimus Maximus ibi in solio resideret, ubi demon per tot retrò sæcula tyrannidem exercebat; & carnem suam summo generis humani amore aliquando comedendam daret iis, qui summo odio ossa hominum rodere assueverant. Pro Christophoro Mendocâ Franciscum Diastanium hujus oppidi præsidem constituit, quem anno sequenti magno incremento novellam Rempublicam augentem, fame laborantem, & ariolorum demonumque insidiis petitem revisemus: nam nunc sequi lubet Ruisium & Mendocam novam demoni plagam, fundato altero oppido, inferre meditantes.

NE Taiatienses, in Nivatinguensi Guairaniæ regione campestribus obversa, positi, Christo nomen darent, dudum obstiterat Suruba, magnæ autoritatis Casiquius, tam avitorum morum tenax, quàm Christiani nominis atque Jesu Sociorum hostis. Is, sparsò latè metu, populares suos, Religionis nostræ avidos, ab Ruisii familiaritate ideò arcebat, quòd oppidum in suis terris fundari pertinaciter renueret. Sed tantum promovendæ rei Christianæ obstaculum hoc maximè modo amotum est. Iverat Suruba, magnâ Casiquiorum nostro nomini infensorum & clientum catervâ comitatus, ad magni Taiabæ terras, herbam Paraquariensem gentis delicias collecturus. In comitatu ibat Pindovius, vir inter suos potens, qui anno superiori coactâ Antropophagorum manu Ruisio nefandis epulis destinato insidias struxerat, & postea furore in humanitatem verso ipsomet Ruisium, nequicquam Surubâ reluctante, oppidi fundandi ergò ad suas terras vehementer alligere exoptabat. Magnus Taiabæ, dissimulato quòd cum advenis gerebat odio, liberum quidem transitum per suos fines dedit, sed ab herbæ collectione redeuntes ex insidiis invadens, Surubam ceterosque ejus comites omnes occisione occisos in foveam coniecit genialiter devorandos. Unus Pindovius, clypeo & ense ferox, per confertam sagittariorum manum pertumpens, cum tribus sodalibus evasit. Surubâ sublato, Pindovius in patriam redux, considerans ad quantam humanitatem ac pacem ex tantâ atrocitate tumultuque, Societatis operâ, Ibitirambetani, fundato Sancti Xaverii oppido, devenissent, & non deesse sibi hostes, quibus obsistere non posset, nisi se Christianis adjungeret, tres factionis suæ Casiquios ad Ruisium suo nomine rogatos foundationem oppidi amandat: sed Divi Xaverii incolæ rem subodorati, nuncios asperis verbis increpitos ab privato Ruisii colloquio prohibent, uno ore proclamantes, Pindovii eas artes esse, secretis legationibus Socios ad se attrahere volentis, ut allectos solito more dentibus comminueret. Ruisius tamen, amotis arbitris, homines à Pindovio missos ad se accitos his fermè

Divine Providentiæ effectus.

CAPIT

XXII.

Apud Taiatienses in Guairaniâ Incarnationis oppidum fundatur.

Taiabæ dissimulatio.

Suruba cum suis occiditur.

Pindovius elaboratur.

Socios perit.

verbis compellavit. *Audistis, inquit, o Nuncii, quibus suspicionibus gens vestra laboret. Sed sic habetote, etsi me vivum Pindovius mansurus sit, me tanto amore popularium vestrorum teneri, ut magis vestra salus mihi cordi futura sit, quam vita voluptati. Triduo me tantum operimini, & sanctè promitto, fore ut, spreto quovis mortis periculo, vobiscum proficiscar.* His auditis Pindoviani gratias Ruisio eo maximè nomine agentes, quòd plus suis postulatis, quàm invidiosis suspicionibus tribuisset, promissere, nihilo se in excipiendis conservandisque Sociis fore indiligentiores, quàm Ibitirambetani fuerant. Triduo exacto, Antonius Ruisius & Christophorus Mendocã se dant in viam. Quarto itineris die Pindovii sedem tenuere: ab quo per arcus triumphales ex ramalibus erectos, inter tympanorum buccinarumque undequaque reboantium sonum, & numerosas concurrentis populi turbas, in facellam ab eodem ædificatum inducti, datis Deo Optimo gratias, adstantes opportuna oratione alloquuti sunt. Finito sermone, Pindovius exquisitis verbis spondit operam suam ad numerosum oppidum constandum. *Ædes, quas ipse Sociis tradidit incolendas, palamentis & vallo erant circum circa munitæ, ob Casiqui cuiusdam insolentiam, qui ipsius Pindovii matrem bello captam devoraverat, vicissimque Pindovius plurimos illius familiares dentibus contriverat: & paulò antè Sociorum adventum rursus hostis pueros tres Pindovianæ factionis epulis destinatos asarat, Indasque aliquot jaculis & fustibus mactaverat, quarum corpora Pindovius cum hostibus eripuisset, domumque reportasset, factum ut inter cadavera Indam jaculis transfixam, & ob concretum sanguinem omnibus membris jam intumescerentem, sed adhuc spirantem, Ruisius inveniret: cui salutis aquam, Mariæ nomine imposito, aspersit: contigitque Virginis ope, ut post triduum pristinis vitibus restituta ad locum ædificando oppido destinatum per leucam integram graderetur. Campus erat ob præterfluentem amnem, & pinorum abundantiam, accommodatissimus. Quo in campo, ipso Divi Laurentii pervigilio, Cruce erectâ, & sacrificio peracto, multorum Divorum & mysteriorum nominibus in urnam jactis, cum sortibus missis Incarnationis nomen eductum fuisset, novum oppidum eo nomine indigetari placuit. Quod oppidum domibus & templo auctum, Incarnati Verbi ope ita crevit, ut sesquimille familias in Catechumenorum Neophytorumque album relatas computarit.*

Et imperat.

*Mille quin-
gentæ fami-
lilie redu-
cuntur.*

CAPUT

XXIII.

*Socii variis
in Guairania
locis de
vita pericli-
tantur.*

*Christophorus
Mendocã
ad necem de-
signatur.*

*Machinationem
nem datigit.*

CHRISTOPHORO Mendocã in Incarnationis oppido relicto, Ruisius ad cætera Guairaniæ curam se contulit. Quo absente campestris populi contra Pindovium, ob receptos Socios, arma moliantur, Christophorum Mendocã morti & novum oppidum excidio designant: conflatis copiis subornatum adolescentem ad explorandas Pindovii vires mittunt: qui ab nostris captus tortusque, cum diu popularium suorum consilia se scire negasset, tandem hoc maximè modo detecta sunt. Christophorus Mendocã vincitum juvenem apud se retinuerat, & sumpto precum Breviario ad Divinum pensum persolvendum se accinxerat, quod ut vidit adolescens (nam novi homines putant, per litteras & libros arcana quævis Europæis hominibus manifestari) existimans per librum se detectum iri, attonito similibus in hæc verba prorupit. *O Pater, queso te, ne me iterum torqueri permittas, tibi totam rem aperiam, nihil enim te latere potest, qui libros, secretorum omnium indices, habes.* Tum nefariam hostium machinationem detegens, ait, eos incredibili Sacerdotum carnes vorandi cupiditate flagrare, decrevisseque, oppressis omnibus incolis, novum oppidum vastare. Detectis insidiis, Pindovius armatos populares suos quantâ potest celeritate in hostes ducit: qui, quia explorator præfinito die non redierat, fraudem veriti, intra suos se fines receperant. Dissipato belli metu exploratorem illum Christianis additum ad hostes remittere voluit, cum muneribus: sed hic nec prece nec precio ad id adduci potuit, quòd assereret fore, ut de suis carnibus, ob revelatum belli apparatus, epulas instruerent. Ferocientes tamen hos hostes non diu erit cum, admittâ JESU Societate, ad oppida reductos, aliquosque mansuescere videbimus. In eodem oppido aliâ aliâ de causa tumultuatum etiam est. Antonius Ruisius potestatem fecerat Taiatienfis, ob superantem multitu-

dinem